

19 Νοε. 2010

Αθήνα 17 Νοεμβρίου 2010

Αριθμ. Πρωτ.: 66239

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΟΠ. ΑΥΤΟΔ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ Δ/ΣΗΣ ΟΤΑ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 27

Ταχ. Κώδικας: 101 83 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Κων/νος Ζαφειρίου

Τηλέφωνο: 213.136.4837

ΠΡΟΣ: ✓ τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 5559/26.10.2010 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ηλίας Μόσιαλος, αναφορικά με τις δανειακές υποχρεώσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οι δήμοι και οι κοινότητες, σύμφωνα με τις προισχύουσες, περί δανειοδότησής τους, διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), μπορούσαν να συνομολογούν δάνεια με το Κράτος, με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδας ή του εξωτερικού και με κάθε είδους δημόσιους οργανισμούς και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αποκλειστικά για την πραγματοποίηση σκοπών της αρμοδιότητας ή της δράσης τους, συμπεριλαμβανομένης και της αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων ή μη οφειλών. Ομοίως, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες, περί δανειοδότησής τους, διατάξεις του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (ΚΝΑ), μπορούν να συνομολογούν δάνεια, για την πραγματοποίηση του σκοπού τους. Πλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης», τα δάνεια των δήμων από τη δημοσίευση του νόμου (7.6.2010) και των Περιφερειών από 1.1.2011, θα πρέπει να αφορούν αποκλειστικά στη χρηματοδότηση επενδύσεων και στη χρηματοδότηση χρεών τους, εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α) το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης κάθε δήμου ή περιφέρειας να μην υπερβαίνει το 20% των ετήσιων τακτικών του εσόδων και

β) το συνολικό χρέος του δήμου και της περιφέρειας που προβαίνει σε δάνεισμό να μην υπερβαίνει ποσοστό των συνολικών του εσόδων, όπως αυτό καθορίζεται με Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών. Ως συνολικό χρέος θεωρούνται οι συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Το ποσό των 1,7 δις ευρώ, που μνημονεύεται στην Ερώτηση, προσεγγίζει το ποσό των 1,762 δις ευρώ, που είναι το συνολικό ύψος των δανείων που έχουν χορηγηθεί στους ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού, δηλ. δήμους, κοινότητες και νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, έως την 31.12.2009 και σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία είναι η κεντρική τράπεζα της Χώρας και αρμόδια για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το ποσό αυτό αφορά σε δάνεια που χορήγησαν τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π. & Δ.) και των υποκαταστημάτων ξένων τραπεζών στην Ελλάδα.

Ειδικότερα, τα 2/3 περίπου του ανωτέρω ποσού, αφορούν σε δάνεια που έχουν συνομολογήσει οι ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού, με το Τ.Π. & Δ.. Σύμφωνα με στοιχεία του ίδιου του Ταμείου, η δανειοδότηση των ΟΤΑ αναλύεται ως εξής:

ΔΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΟΤΑ ΠΡΩΤΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.2009	
ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΟΣΟΥ ΔΑΝΕΙΩΝ
ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	1.049.117.763,22
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ	36.748.339,60
ΣΥΝΟΛΟ	1.085.866.102,82

Το υπόλοιπο δε 1/3 περίπου του συνολικού ποσού των 1,762 δις €, ήτοι ποσό 676 εκ. €, αφορά στο δανεισμό των ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού από τις εγχώριες ελληνικές ή αλλοδαπές ιδιωτικές τράπεζες. Από έρευνα διασταύρωσης των σχετικών στοιχείων που διεξήγαγε το Υπουργείο μας, για

τον ιδιωτικό δανεισμό των ΟΤΑ και δεδομένου ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, δεν διαθέτει στοιχεία των δανείων, που τυχόν έχουν συνομολογήσει αυτοί απ' ευθείας με τράπεζες του εξωτερικού, διαπιστώσαμε ότι το παραπάνω ποσό των 676 εκ. € αποτελεί περίπου το 70% του ιδιωτικού δανεισμού, καθώς το υπόλοιπο 30% αφορά απ' ευθείας δανεισμό από ξένες τράπεζες. Συνεπώς και με την προϋπόθεση ότι δεν σημειώνεται σημαντική στατιστική απόκλιση από το μέσο όρο, για τα δάνεια των ΟΤΑ που δεν αποτυπώνονται, κάνοντας τη σχετική αναγωγή, η εκτίμησή μας για το ύψος αυτών ανέρχεται στο ποσό της τάξεως των 290 εκ. €, ποσό το οποίο αυξάνει το συνολικό δανεισμό των ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού σε ποσό της τάξεως των 2,051 δις, κατά την 31.12.2009. Σύμφωνα δε, με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, η Τράπεζα της Ελλάδας εμφανίζει το συνολικό δανεισμό να μειώνεται από 1,762 δις ευρώ τον Δεκέμβριο του 2009 σε 1,680 δις ευρώ τον Αύγουστο του 2010 και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, από 1.085.866.102,82 ευρώ τον Δεκέμβριο του 2009 να αυξάνεται σε 1.176.927.681,12 ευρώ την 19.10.2010, στοιχεία που ουσιαστικά δεν μεταβάλλουν τις ως άνω εκτιμήσεις μας.

Ωστόσο είναι προφανές ότι, η αποτύπωση κάθε στιγμή της δανειακής επιβάρυνσης των παραπάνω φορέων, είναι μια συνεχής και δυναμική διαδικασία. Έτσι, στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα υποστήριξης και παρακολούθησης του Προγράμματος «Καλλικράτης», εντάσσεται το έργο δημιουργίας βάσης οικονομικών δεδομένων, που αποσκοπεί α) στην αντιμετώπιση των άμεσων/επείγουσών αναγκών (π.χ. υποβολή στοιχείων για την υλοποίηση του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης), όπου απαιτείται γνώση της πραγματικής εικόνας των οικονομικών των ΟΤΑ, β) στη δημιουργία μιας δυναμικής βάσης δεδομένων, η οποία θα παρέχει έγκυρα, αξιόπιστα και ενημερωμένα στοιχεία, σχετικά με τα οικονομικά της τοπικής αυτοδιοίκησης και θα παρέχει πληροφορίες, ως προς την οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική των Δήμων, συμπεριλαμβανομένων των δανειακών τους υποχρεώσεων και γ) στη δημιουργία δικτύου στελεχών των ΟΤΑ σε θέματα οικονομικών.

Υπενθυμίζεται ότι, τόσο με τις διατάξεις των ισχυόντων Κωδίκων των ΟΤΑ (ΚΔΚ, άρθρο 149, παρ. 1 και ΚΝΑ, άρθρο 67, παρ. 1), όσο και με αυτές του

«Προγράμματος Καλλικράτη» (άρθρο 225, παρ. 1), ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας σήμερα και η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ, από 1.1.2011 ελέγχουν από άποψη νομιμότητας, τις συλλογικές αποφάσεις των ΟΤΑ που αφορούν στη σύναψη δανείων. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ελέγχει τη νομιμότητά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την περιέλευσή τους και εκδίδει σχετική πράξη. Σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι η απόφαση είναι παράνομη την ακυρώνει. Απαραίτητο μάλιστα στοιχείο, για την υπογραφή της δανειακής σύμβασης, με εξαίρεση τα δάνεια που συνομολογούνται με το Τ. Π. & Δ., αποτελεί η πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, από την οποία προκύπτει η νομιμότητα της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου (άρθρο 176, παρ. 6 του ΚΔΚ).

Συνεπώς, οι σχετικές αποφάσεις με τους όρους των δανειακών συμβάσεων είναι γνωστές και τηρούνται σήμερα στις οικείες υπηρεσίες των Περιφερειακών Διοικήσεων.

Όσον αφορά τις επισφάλειες για το Ελληνικό Δημόσιο μέσω των δανειακών συμβάσεων των ΟΤΑ, επισημαίνουμε ότι η εξυπηρέτηση των εν λόγω δανείων γίνεται, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 176 του ΚΔΚ, η οποία εξακολουθεί να ισχύει και μετά το «Πρόγραμμα Καλλικράτης», από έσοδα των ίδιων των ΟΤΑ. Επιτρέπεται δε, αυτή να γίνεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) από έσοδα που προέρχονται από εξειδικευμένες επιχορηγήσεις ή από τα ανταποδοτικά τέλη ή από το τμήμα των κεντρικών αυτοτελών πόρων που προορίζονται για επενδυτικές δραστηριότητες των ΟΤΑ (Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Σ.Α.Τ.Α.). Επιτρέπεται επίσης, η λήψη δανείου με εκχώρηση εσόδων για την ασφάλειά του από ανταποδοτικά τέλη με την προϋπόθεση ότι το δάνειο συνάπτεται με την εξυπηρέτηση της αντίστοιχης υπηρεσίας χάριν της οποίας επιβάλλονται τα ανταποδοτικά τέλη. Επίσης, επιτρέπεται η λήψη δανείου με ασφάλεια την εκχώρηση εσόδων από την Σ.Α.Τ.Α., υπό την προϋπόθεση ότι το δάνειο συνάπτεται για την εξυπηρέτηση ή εκτέλεση συγκεκριμένων ενεργειών ή δράσεων, που προβλέπονται από αυτή ή την εξειδικευμένη επιχορήγηση. Στους πιο πάνω περιορισμούς δεν περιλαμβάνονται τα κάθε είδους λοιπά έσοδα των ΟΤΑ, τα

οποία είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται για λήψη δανείων, κατόπιν εκχώρησεως ή ενεχυριάσεως, με την επιφύλαξη τυχόν ρητής αντίθετης διάταξης. Συνεπώς, δεν υφίσταται λόγος μη τήρησης των όρων των συμβάσεων και δεν υπάρχουν άλλωστε διαμαρτυρίες χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, που να μαρτυρούν το αντίθετο, πλην ελάχιστων περιπτώσεων, που δεν αφορούσαν αδυναμία ή απροθυμία των ΟΤΑ να φανούν συνεπείς στις υποχρεώσεις τους, αλλά παρουσιάσθηκε εμπλοκή με τη θεώρηση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής των τοκοχρεωλυτικών δόσεων, από τις Υπηρεσίες των Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 9 του άρθρου 176 του ΚΔΚ και στην παράγραφο 6 του άρθρου 96 του ΚΝΑ, εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου παρέχονται μόνο για δάνεια των ΟΤΑ, που συνομολογούνται με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της αλλοδαπής και σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του ν. 2322/1995. Ειδικότερα, περί των διατάξεων αυτών, του πλαισίου κατάρτισης των σχετικών δανειακών συμβάσεων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, της τήρησης των όρων αυτών και της τυχόν υποχρέωσης καταβολής από αυτό τόκων υπερημερίας, αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο Οικονομικών.

Ο Υφυπουργός

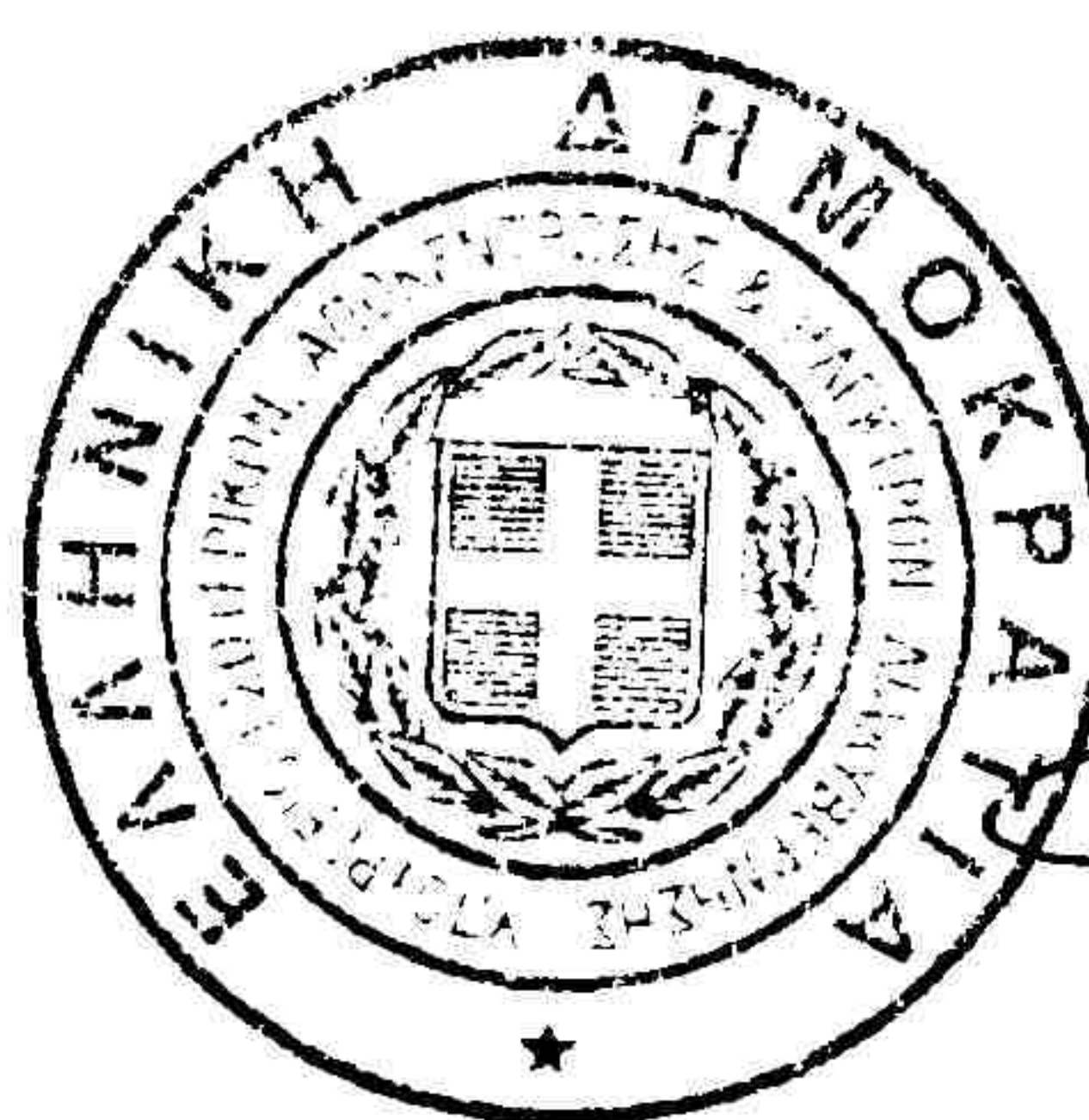
Γεώργιος Ντόλιος

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Βουλευτή κ. Ηλία Μόσιαλο
Βουλή των Ελλήνων
ΑΘΗΝΑ
2. Υπουργείο Οικονομικών
Αυτοτελές Γραφείο
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Λεωχάρους 2
Τ.Κ. 105 62 ΑΘΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1.- Γραφείο Υφυπουργού
- 2.- Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
- 3.- Δ/νση Οικονομικών ΟΤΑ
(Τμήμα Οικονομικής Δ/σης ΟΤΑ)

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΡΙΜΗΣ